

30
GORIŠKA KNJIŽNICA
Štud. Pionirski oddelek
Nova Gorica

1936

ZAPISNIK

za prestopno leto

1936

IZDALA GOR. MOH. DRUŽBA - GORIZIA

ZAPISNIK

za prestopno leto

1936

IZDALA GOR. MOH. DRUŽBA - GORIZIA

8414/1936

D 44.062/1969

K O L E D A R

I. Prestopno leto 1936.

Leto 1936. ima 366 dni, med temi 52 nedelj in 9 praznikov. Začne se s sredo in konča s četrkom.

II. Začetek leta.

Civilno leto 1936. se prične s 1. januarjem.

Cerkveno leto se pa prične s prvo adventno nedeljo dne 29. novembra.

III. Zvezdoznanski drobci o l. 1936.

V letu 1936. bo solnce dvakrat mrknilo, dvakrat pa se bo tudi zemlja postavila med solnce in luno (lunin mrk).

Solnčna mrka: a) Popolni se bo pokazal 19. junija ob 4 h in 14 m, konec ob 5 h in 54 m. Videli ga bomo tudi mi (kdor ne bo spal).

b) Obročasti solnčni mrk (ker se luna, ki je dosti manjša kot solnce, postavi med zemljo in solnce, katerega ob robih ne zakrije) dne 14. decembra. Videli ga bodo le na jugovzhodnem delu sveta, mi pa ne.

Lunina mrka: a) Popolni se bo pojavil 8. januarja ob 17 h in 28 m ter bo trajal do 20 h 50 m. Viden bo tudi pri nas.

b) Delni (ker se zemlja ne bo postavila točno med sonce in luno) bo pa 4. julija, a mi ga ne bomo v stanu videti.

Letni časi

Pomlad se začne dne 20. marca ob 19. uri 58 minut. **Poletje** se začne dne 21. junija ob 15. uri 22 minut. **Jesen** se začne dne 23. septembra ob 6. uri 26 minut. **Zima** se začne dne 22. decembra ob 1. uri 27 minut.

Ure se štejejo od 1 do 24 (od polnoči do polnoči).

VI. CERKVENI KOLEDAR.

Razen nedelj obhaja Cerkev še te praznike:

a.) Premakljivi prazniki: 9. februarja - **septuagesima**; 26 februarja - **pepelnica**; 3. aprila - **Mar. Dev. 7 žalosti**; 12. aprila - **velikanoč**; 18., 19., 20. maja - **križevo**; 21. maja - **vnebohod**; 31. maja - **binkošti**; 7. junija - **sv. Trojica**; 11. junija - **sv. Rešnje telo**; 29. novembra - **1. adv. nedelja**.

b.) Stalni prazniki (ki so vsa leta vedno na isti dan): 1. jan. - **novo leto**; 6. jan. - **sv. Trije Kralji**; 19. marca - **sv. Jožef**; 29. junija - **sv. Peter in Pavel**; 15. avgusta - **vnebovzetje**; 1. novembra - **vsi svetí**; 8. decembra - **brezmadežna**; 25. decembra - **božič**.

Pust traja od 7. januarja do 25. februarja (50 dni), post pa od 26. februarja do 11. aprila (46 dni), po veliki noči je šest nedelj, po binkoštih pa 25.

Cerkveni prepovedani časi, ko se ne smejo obhajati ženitovanja, so od 1. adventne nedelje do božiča in od pepelnične srede do velikonočnega ponedeljka.

Posti:

a.) Zdržek (ko ne smeš jesti mesa, a se smeš večkrat na dan do sitega najesti): vsi petki (zaznamovani so z zvezdico *);

b.) Post (ko smeš jesti meso, a se smeš le enkrat na dan do sitega najesti): vsi dnevi v postu, kvatrne srede in sobote, (zaznamovani so s križcem †);

c.) Strogi post (ko ne smeš jesti mesa in se smeš le enkrat na dan do sitega najesti): vsi petki v postu in o kvaturah, vilja pred vsemi svetimi in pred božičem (zaznamovani so z dvema križcema ††).

Za vsako škofijo veljajo še posebne postne postave.

Kvatre:

1. pomladne (postne): 4., 6. in 7. marca
2. poletne (binkoštna): 3. 5. in 6. junija
3. jesenske: 16., 18. in 19. septembra
4. zimske (adventne) 16., 18. in 19. decembra.

V. CIVILNI KOLEDAR

1.) Ko delo ves dan počiva: vse nedelje in prej naštetih cerkveni prazniki, razen teh pa še: 21. aprila - rojstvo Rima in praznik dela; 28. oktobra - pohod na Rim; 4. novembra - praznik zmage.

Te dneve se razobešajo zastave in se razsvetle poslopja.

2.) ko se dela samo do poldne:

8. februarja - rojstni dan kraljice Helene; 11. februarja - lateranski dogovor (1929); 25. februarja - pust; 23. marca - ustanovitev fašjev; 9. aprila - velikonočni četrtek; 24. maja - napoved vojne; 18. avgusta - kraljičin god; 15. septembra - kraljevičev rojstni dan; 2. novembra - verne duše; 11. novembra - rojstni dan Nj. V.; 24. decembra - sveti večer; 31. decembra - silvestrovo.

11. febr., 23. marca, 24. maja, 18. avgusta in 11. novembra se tudi razobešajo zastave in je razsvetljava.

3.) ko se samo zastave razobešajo:

4. januarja - obletnica smrti prve kraljice; 9. januarja - smrt kralja Viktorja Em. II. (1878.); 7. junija - praznik ustave; 29. julija - smrt kralja Humberta (1900.) 12. oktobra - odkritje Amerike (1492.).

VI. Znaki za mesečne spremene

Mlaj ☾ Ščip ali polna luna . ☽
 Prvi krajec ☾ Zadnji krajec . . . ☾

Vremenski ključ,

s katerim vsakdo utegne zvedeti za vreme vsega leta, ako le vé, kdaj se izpremeni luna (t. j.: ob kateri uri nastopi prvi krajec ☾, ščip ☽, zadnji krajec ☾ in mlaj ☾). — Ta vremenski ključ je napravil zvezdoslovec J. W. Herschel in dunajska kmetijska družba ga je l. 1839. spoznala za najbolj zanesljivega. — Pomeni pa, kadar se izpremeni luna:

Ob uri	Poleti	Pozimi
od 24. do 2.	lepo	mrzlo če ni jugozapadnik
od 2. do 4.	mrzlo in dež	sneg in vihar
od 4. do 6.	dež	sneg in vihar
od 6. do 10.	spremenljivo	dež ob severozapadniku, sneg ob vzhodniku
od 10. do 12.	veliko dežja	mrzlo in mrzel veter
od 12. do 14.	veliko dežja	sneg in dež
od 14. do 16.	spremenljivo	lepo in prijetno
od 14. do 18.	lepo	lepo
od 18. do 22.	lepo ob severu ali zapadniku, dež ob jugu ali jugozapadniku	dež in sneg ob jugu ali zapadniku
od 22. do 24.	lepo	lepo

O p o m b a. — Leto se razdeli na dva dela t. j. na poletje in na zimo; za poletje velja čas od 15. aprila do 16. oktobra, ostali čas pa velja za zimo.

JANUAR 31 dni

Mesec posvečen presv. imenu Jezusovemu

S	1	Novo leto)	Lunine spremene.
Č	2	sv. Makarij		Prvi krajec 1. ob 16 15
*P	3	sv. Genovefa		Ščip 8. ob 19.15
S	4	sv. Tit; sv. Izabela		Zad. krajec 16. ob 20,41
N	5	Ime Jezus.; sv. Edvard		Mloj 24. ob 8.18
P	6	Sveti Trije kralji		Prvi krajec 31. ob 0.36
T	7	sv. Valetin		
S	8	sv. Severin	☿	
Č	9	sv. Julijan		
*P	10	sv. Pavel		
S	11	sv. Higin		
N	12	Sv. družina		
P	13	sv. Veronika		
T	14	sv. Hilarij		
S	15	sv. Pavel		
Č	16	sv. Marcel	☾	
*P	17	sv. Anton, pušč.		
S	18	stol sv. Petra		
N	19	sv. Kanut		
P	20	sv. Fabijan in Boštjan		
T	21	sv. Neža		
S	22	sv. Vincencij		
Č	23	Zaroka Marije Device		
*P	24	sv. Timotej	☉	
S	25	Pavlovo spreobr.		
N	26	sv. Polikarp		
P	27	sv. Janez Zlatoust		
T	28	sv. Egidij in Odorik		
S	29	sv. Franč. Sal.		
Č	30	sv. Martina		
*P	31	sv. Peter Nol.)	

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. Ko je Herod umrl (Mat. 2., 19.-23.)
2. Dvanajstletni Jezus v templju (Lk. 2., 42.-52.)
3. Ženitnina v Kani (Jan. 2., 1.-11.)
4. Jezus ozdravi gobavca (Mat. 8., 1.-13.)

Dolgost dneva.

Dan zraste od 8 ur 45 minut na 9 ur 36 minut.

Vreme: Mrzlo, razen zadnje dni v mesecu.

Zapiski.

OPOZORILO

Na ogled so v občinskih uradih davčni sezname: Preglej si! Pritožiš se lahko do 16. julija.

Do 10. moraš naznaniti, ako si obrtnik ali trgovec mere in uteži.

V naborne sezname se morajo vpisati vsi mladeniči, ki bodo v tekočem letu izpolnili 18 let.

FEBRUAR 29 dni

Mesec posvečen očiščevanju Marijinemu.

S	1	sv. Ignacij	Lunine spremene. Ščip 7. ob 12.19 Zad. krajec 15. ob 16.45 Mlaj 22. ob 19.42 Prvi krajec 29. ob 10.28
N	2	Svečnica	
P	3	sv. Blaž	
T	4	sv. Andrej Korz.	
S	5	sv. Agata	
Č	6	sv. Tit	
*P	7	sv. Romuald	
S	8	sv. Janez Mat.	
N	9	Sv. Apolonija	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Jezus pomiri vihar (Mt. 8., 23.-27.) 2. Delavci v vinogradu (Mt. 20., 1.-16.) 3. O sejavcu in semenu (Lk. 8., 4.-15.) 4. Jezus ozdravi slepca (Lk. 18., 31.-43.)
P	10	sv. Skolastika	
T	11	Lurška M. B.	
S	12	sv. Evlalija	
Č	13	sv. Katarina Riči	
*P	14	sv. Valentin	
S	15	sv. Favstin	
N	16	Sv. Julijana	
P	17	sv. Donat	
T	18	sv. Simeon	
S	19	sv. Julijan	
Č	20	sv. Sadot	
*P	21	sv. Feliks	
S	22	sv. Petra stol	
N	23	Sv. Peter Damijan	
P	24	prestopni dan	Dolgost dneva : Dan zraste od 9 ur 38 minut na 11 ur 1 minuto. Vreme : v začetku meseca vlažno, sredi meseca dež, nato mraz in visoko sneg.
T	25	Pust	
††S	26	Pepelnica	
†Č	27	sv. Gabrijel	
††P	28	sv. Leander	
†S	29	sv. Roman	

Zapiski.

OPOZORILO

Od 10.—18. plačaj prvi obrok premičnih in
direktnih davkov. Tudi, če nisi prejel obvestila!

Marec 31 dni

Mesec posvečen sv. Jožefu

N	1	Sv. Albin, škof	Lunine spremene. Ščip 8. ob 6.14 Zad. kraj. 16. ob 9.35 Mlaj 25. ob 5.14 Prvi kraj. 29. ob 22.22
†P	2	sv. Simplicij	
†T	3	sv. Kunigunda	
††S	4	Kvatre. sv. Kazimir	
†Č	5	sv. Janez od Križa	
††P	6	sv. Fridolin	
††S	7	sv. Tomaž Akvinski	
N	8	Sv. Janez od Boga	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Jezus skušan (Mt. 4., 1.-11.) 2. Jezus se spremeni (Mt. 17., 1.-9.) 3. Jezus izžene hudiča (Lk. 11., 14.-28.) 4. Jezus nasiti 5000 mož (Jan. 6, 1.-15.) 5. Jezusa hočejo kamenjati (Jan. 8., 46.-59.)
†P	9	sv. Frančiška Rim.	
†T	10	40 mučencev	
†S	11	sv. Sofronij	
†Č	12	sv. Gregor Veliki	
††P	13	sv. Rozina	
†S	14	sv. Matilda	
N	15	Sv. Klemen Dvorak	Dolgost dneva : Dan zraste od 11 ur 4 minute na 12 ur 40 minut. Vreme : Prva polo- vica vlaga, po 15. mrzlo. zadnji dnevi bodo pa surovi in deževni.
†P	16	sv. Hilarij in Tacijan	
†T	17	sv. Patrik, sv. Jedert	
†S	18	sv. Ciril Jer.	
†Č	19	Sv. Jožef	
††P	20	sv. Feliks	
†S	21	sv. Benedikt	
N	22	Sv. Lea	1. Jezus skušan (Mt. 4., 1.-11.) 2. Jezus se spremeni (Mt. 17., 1.-9.) 3. Jezus izžene hudiča (Lk. 11., 14.-28.) 4. Jezus nasiti 5000 mož (Jan. 6, 1.-15.) 5. Jezusa hočejo kamenjati (Jan. 8., 46.-59.)
†P	23	sv. Pelagija	
†T	24	sv. Gabrijel, nadang.	
†S	25	Oznanenje Mar. Dev.	
†Č	26	sv. Emanuel	
††P	27	sv. Rupert	
†S	28	sv. Janez Kapistran	
N	29	Sv. Ciril	1. Jezus skušan (Mt. 4., 1.-11.) 2. Jezus se spremeni (Mt. 17., 1.-9.) 3. Jezus izžene hudiča (Lk. 11., 14.-28.) 4. Jezus nasiti 5000 mož (Jan. 6, 1.-15.) 5. Jezusa hočejo kamenjati (Jan. 8., 46.-59.)
†P	30	sv. Amadej	
†T	31	sv. Modest	

Zapiski.

OPOZORILO

Na ogled so na občini sezname dopolnilnih davkov (complementare) k direktnim. Oglej si jih, da lahko narediš morebiten priziv.

April 30 dni

Mesec posvečen presv. Krvi Kristusovi

† S	1	sv. Hugon	Lunine spremene Ščip 6. ob 23.46 Zed. krajec 14. ob 22.21 Mlaj 21. ob 13.35 Prvi krajec 28. ob 12.16
† Č	2	sv. Frančišek Pavl.	
† P	3	sv. Rihard, Hionija	
† S	4	sv. Izidor	
N	5	Oljčna; sv. Vinc. Fer.	
† P	6	sv. Sikst	NEDELJSKI EVANGELJI 1. Jezus jezdi v Jeruzalem (Mt. 21., 1.-9.) 2. Jezus vstane od mrtvih (Mark. 16., 1.-7.) 3. Jezus se prikaže apostolom (Jan. 20., 19.-31.) 4. Jezus dobri pastir (Jan., 11., 1.-16.)
† T	7	sv. Herman	
† S	8	sv. Albert	
† Č	9	vel. četrtek	
† P	10	vel. petek	
† S	11	vel. sobota	
N	12	Velika noč	
P	13	sv. Hermengild	
T	14	sv. Justin	
S	15	sv. Helena	
Č	16	sv. Benedikt	
* P	17	sv. Rudolf	
S	18	sv. Apolonij	
N	19	Bela nedelja; Ema	Dolgost dneva: Dan zraste od 12 ur 43 minuf na 14 ur 11 minuf. Vreme: Prva polovica de- ževno, od 14.-20. mrzlo, nato spremenljivo.
P	20	sv. Neža	
T	21	sv. Bruno	
S	22	sv. Soter in Gaj	
Č	23	sv. Adalbert	
* P	24	sv. Jurij	
S	25	sv. Marko	
N	26	sv. Klet in Marcellin	
P	27	sv. Peregrin	
T	28	sv. Pavel od križa	
S	29	sv. Robert	
Č	30	sv. Katarina Sien.	

Zapiski.

OPOZORILO

Od 10.—18. plačaj drugi obrok davkov. Do 9. vložiti morebitni priziv odmeri davka, ki je bil v januarju naznanjen.

Do 15. pa prijavo, ako so dohodki s 1. jan. ali prej prenehali, sicer boš še eno leto plačeval!

Uteži in tehtnice se ta mesec overovijo.

Maj 31 dni

Marijin mesec

*P	1	sv. Filip in Jakob	
S	2	sv. Atanazij	
N	3	Najdba sv. križa	
P	4	sv. Florijan	
T	5	sv. Irenej	
S	6	sv. Jn. E. pred lat.	☩
Č	7	sv. Stanislav	
*P	8	prikazen Mih. nadang.	
S	9	sv. Gregorij Nac.	
N	10	Sv. Antonin	
P	11	sv. Franč. Hier.	
T	12	sv. Pankracij	
S	13	sv. Servacij	
Č	14	sv. Bonifacij	☾
*P	15	sv. Izidor	
S	16	sv. Janez Nepom.	
N	17	Sv. Paskal	
P	18	sv. Erik	Križevno
T	19	sv. Celestin	
S	20	sv. Bernardin	
Č	21	Vnebohod	
*P	22	sv. Helena	
S	23	sv. Desiderij	
N	24	Mar. Dev. pomoč kr.	
P	25	sv. Urban	
T	26	sv. Filip Neri	
S	27	sv. Beda	
Č	28	sv. Avguštin)
*P	29	sv. Maksim	
S	30	sv. Ferdinand	
N	31	Binkošti, sv. Angela	

Lunine spremene :

Ščip	6. ob 16.1
Zad. krajec	14. ob 7.12
Mlej	21. ob 21.35
Prvi krajec	28. ob 5.46

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. Jezus napove svoj odhod (Jan. 16.)
2. Jezus obeta sv. Duha (Jan. 16.)
3. Jezus uči o moči molitve (Jan. 16., 23.-30.)
4. O pričevanju sv. Duha (Jan., 15., 16.-27. in 16., 1.-4.)
5. Jezus govori o sv. Duhu in o lju-bezni (Jan. 14., 23.-31.)

Dolžnost dneva :

Dan zraste od 14 ur 13 minut na 15 ur 21 minut.

Vreme : Do 15. bo lepo in toplo, nato mrzlo in vlažno, zadnji teden lepo.

Zapiski.

OPOZORILO

Do zadnjega lahko prosiš za znižanje ali opro-
stitev od davkov, če nisi več v službi ali ne oprav-
ljaš več obrti ali si jo kakorkoli omejil.

Junij 30 dni

Mesec posvečen presv. Srcu

P	1	binkoštni ponedeljek	
T	2	sv. Marcellin	
†S	3	Kvatre. sv. Klotilda	
†Č	4	sv. Franc. Karm.	
††P	5	sv. Bonifacij	†
†S	6	sv. Bertrand	
N	7	Sv. Trojica	
P	8	sv. Medard	
T	9	sv. Primož in Felic.	140
S	10	sv. Marijeta	
Č	11	Sv. Rešnje Telo	
*P	12	sv. Janez Fak.	
S	13	sv. Anton Padov.	
N	14	Sv. Bazilij	
P	15	sv. Vid in Modest	
T	16	sv. Jošt, sv. Vid in M.	
S	17	sv. Adolf	
Č	18	sv. Feliks in Fortunat	
*P	19	sv. Gervazij in Prot.	
S	20	sv. Silverij	
N	21	Sv. Alojzij	
P	22	sv. Ahac	
T	23	sv. Eberhard	
S	24	sv. Janez Krst. Kres	
Č	25	sv. Viljem	
*P	26	sv. Janez in Pavel	
S	27	sv. Hema	
N	28	Sv. Irenej	
P	29	sv. Peter in Pavel	
T	30	Spomin sv. Pavla	

Luninc spremene :

Ščip 5. ob 6.22
Zad. krajec 12. ob 13.5
Mlaj 19. ob 6.15
Prvi krajec 26. ob 20.23

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. Meni je dana vsa oblast (Mat. 28., 18.-20.)
2. Prilika o veliki večerji (Lk. 14., 16.-24.)
3. O izgubljeni ovci (Lk. 15., 1.-10.)
4. O obilnem ribolovu (Lk. 5., 1.-11.)

Dolgost dneva :

21. Je začetek poletja. Najdaljši dan. Dan zraste za 15 minut in se od 22. do 30. skrči za 2 minuti.

Vreme : Začne se z leplm, od 4. do 7. surovo in dež, nato toplo, zadržni dnevi pa zopet deževni.

Zapiski.

OPOZORILO

Plačaj do 18. tretji obrok davkov.

Poglej, kdaj je treba nesti otroke k cepljenju!

Julij 31 dni

Mesec posvečen našemu Odrešeniku

S	1	presv. Rešnja kri	Lunine spremene : Ščip 4. ob 18.35 Zad. krajec 11. ob 17.28 Mlaj 18. ob 16.19 Prvi krajec 26. ob 13.36
Č	2	obiskovanje Marije D.	
*P	3	sv. Leon II.	
S	4	sv. Urh	
N	5	Sv. Círil in Metod	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. O grehu v misli in besedi (Mt. 5., 20.-24.) 2. Jezus nasiti 4000 mož (Mk. 8., 1.-9.) 3. O lažjih prerokih (Mt. 7., 15.-21.) 4. O krivičnem hišniku (Lk. 16., 1.-9.)
P	6	sv. Izajija	
T	7	sv. Vilibald	
S	8	sv. Elizabeta	
Č	9	sv. Veronika	
*P	10	sv. Amalija	
S	11	sv. Pij, sv. Olga	
N	12	Sv. Mohor in Fortunat	
P	13	sv. Marijeta	
T	14	sv. Bonaventura	
S	15	sv. Henrik	
Č	16	Karmelska M. B.	
*P	17	sv. Aleš	
S	18	sv. Kamil	
N	19	Sv. Vincencij Pav.	Dolgost dneva : Dan se skrči od 15 ur 34 minut na 14 ur 45 m. Vreme : v začetku dež, od 7.-13. bo vetrovno, nato do konca lepo.
P	20	sv. Elija	
T	21	sv. Danijel	
S	22	sv. Marija Magd.	
Č	23	sv. Apolinar	
*P	24	sv. Kristina	
S	25	sv. Jakob	
N	26	Sv. Ana	
P	27	sv. Pantaleon	
T	28	sv. Inocenc	
S	29	sv. Marta	
Č	30	sv. Abdon in Senen	
*P	31	sv. Ignacij Loj.	

Zapiski.

OPOZORILO

Do 15. morajo delodajalci plačati svoj obrok samskega davka, za uslužbence.

Do 15. lahko vložiš priziv proti odmeri pre-mičnega davka, ako si upravičen.

Av gust 31 dni

Mesec posvečen najčist. srcu Marijinemu

S	1	vezi sv. Petra	Lunine spremene: Ščip 3. ob 4.45 Zad. krojec 9. ob 21.59 Mloj 17. ob 4.21 Prvi krojec 25. ob 6.49
N	2	Porcijunkula	
P	3	najdba sv. Štefana	
T	4	sv. Dominik	
S	5	Marija Snežnica	
Č	6	Gospodovo sprem.	
*P	7	sv. Kajetan	
S	8	sv. Cirijak	
N	9	Sv. Roman	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Jezus joče nad Jeruzalemom (Lk. 19., 41.-47.) 2. Jezus ozdravi gluhonemega (Mk. 7., 31.-37.) 3. Farizej in cestinar. 4. O usmiljenem Samaritanu (Lk. 10., 23.-27.) 5. Jezus ozdravi gobave (Lk. 17., 11.-19.)
P	10	sv. Lavrencij	
T	11	sv. Tiburcij	
S	12	sv. Klara	
Č	13	sv. Hipolit in Kasijan	
*P	14	sv. Evzebij	
S	15	Vnebovzetje	
N	16	sv. Rok	
P	17	sv. Hijacint	
T	18	sv. Helena	
S	19	sv. Ludovik Tol.	
Č	20	sv. Samuel	
*P	21	sv. Ivana Fr. Šant,	
S	22	sv. Timotej	
N	23	Sv. Viktor	
P	24	sv. Jernej	
T	25	sv. Ludovik	
S	26	sv. Zefirin	
Č	27	sv. Jožef Kal.	
*P	28	sv. Avguštin	
S	29	obglavlj. Janeza Krst.	
N	30	Sv. Roža Lim.	
P	31	sv. Rajmund	

Dolgost dneva:
 Dan se skrči od 14 ur
 42 minut na 13 ur 18 m.

Vreme: do 8. toplo,
 nato se menja lepo z de-
 ževnim.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 18. plačaj četrti obrok davkov.

Do 15. naznani preostanek vinskega pridelka!

September 30 dni

Mesec posvečen Žalostni Materi Božji

T	1	sv. Egidij	☿	Lunine sprcmene : Ščip 1. ob 13.57 Zad. krajec 8. ob 4.14 Mlej 15. ob 18.41 Prvi krajec 23. ob 23.12 Ščip 30. ob 22.1
S	2	sv. Štefan		
Č	3	sv. Evfemija		
*P	4	sv. Rozalija		
*S	5	sv. Lavrencij		
N	6	Angelska		
P	7	sv. Marko in tov.		
T	8	Marijino rojstvo	☾	
S	9	sv. Peter Klaver		
Č	10	sv. Nikolaj Tol.		
*P	11	sv. Prot in Hijacint		
S	12	ime Marijino		
N	13	Sv. Virgilij		
P	14	povišanje sv. Križa		
T	15	sv. Nikomed	☉	
†S	16	Kvatre, sv. Mila		
Č	17	sv. Lambert		
†P	18	sv. Jožef Kup.		
†S	19	sv. Januarj		
N	20	žalostna M. B.		
P	21	sv. Matija, ap.		
T	22	sv. Mauricij		
S	23	sv. Tekla	☽	
Č	24	Marija, reš, ujetnikov		
*P	25	sv. Firmin		
S	26	sv. Ciprijan		
N	27	Sv. Kozma in Damjan		
P	28	sv. Venceslav		
T	29	sv. Mihael nadang.		
S	30	sv. Hieronim	♁	

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. O božji previdnosti (Mt. 6., 24.-33.)
2. Jezus obudi mladeniča v Najmu (Lk. 7., 11.-16.)
3. Jezus ozdravi vodeničnega (Lk. 14., 1.-11.)
4. O največji zapovedi (Mt. 22., 34.-46.)

Dolgost dneva :

Den se skrči od 13 ur 21 minut na 11 ur 44 m.

Vreme : prve dni toplo, nato surovo in mrzlo, sledi zopet lepo, na koncu pa deževno.

Zapiski.

OPOZORILO

Do 20. se razobesijo sezname podvrženi davku od premožnosti.

Na občini je novi seznam šoloobveznih otrok, ki so dopolnili šesto leto. Starši jih morajo vpisati v šolo in prinesiti s seboj krstni list in spričevalo o cepljenju.

Oktober 31 dni

Mesec posvečen sv. rožnemu vencu

Č	1	sv. Remigij	Lunne spremene Zad. krajec 7. ob 13.28 Mlaj 15. ob 11.20 Prvi krajec 23. ob 13.54 Ščip 30. ob 6.58
*P	2	angeli varuhi	
S	3	sv. Terezika	
N	4	Rožnovenska	
P	5	sv. Placid	
T	6	sv. Brunon	
S	7	kraljica rožn. venca (
Č	8	sv. Brigita	
*P	9	sv. Dionizij	
S	10	sv. Franc. Borja	
N	11	Nikazij	NEDELJSKI EVANGELIJI 1. Jezus ozdravi mrtvoudnega (Mt. 9., 1.-8.) 2. O kraljevi ženitnini (Mt. 22., 1.-14.) 3. Jezus ozdravi sina kraljevega u-radnika (Jan. 4., 46.-53.) 4. Prilika o kraljevem računu (Mt. 18. 23.-35.)
P	12	sv. Maksimiljan	
T	13	sv. Edvard	
S	14	sv. Kalist	
Č	15	sv. Avrelija	
*P	16	sv. Gal	
S	17	sv. Marjeta Alakok	
N	18	Sv. Luka, ev.	
P	19	sv. Etbin	
T	20	sv. Janez Kam.	
S	21	sv. Uršula	
Č	22	sv. Kordula	
*P	23	sv. Severin	
S	24	sv. Rafael, nadang.	
N	25	Kristus Kralj	Delgost dneva : Dan se skrči od 11 ur 41 minut na 10 ur 9 minut. Vreme : prva polovica nestanovitno, druga pa mrzlo in deževno.
P	26	sv. Evarist	
T	27	sv. Frumencij	
S	28	sv. Simon in Juda	
Č	29	sv. Ida	
*P	30	sv. Alfons Rodr.	
††	31	sv. Volbenk	

Zapisnik.

OPOZORILO

Do 18. peti obrok davkov!

Do 15. sprejema davkarija prijave o zmanjšanju oz. zvišanju hišnih dohodkov.

Do 15. moraš naznaniti novi vinski pridelek.

November 30 dni

Mesec po:večen spominu rajnih

N 1		Vsi sveti	Lunine spremene	
P	2	vernih duš dan	Zad. krajec	6. ob 2.29
T	3	sv. Viktorin	Mlaj	14. ob 5.42
S	4	sv. Karol Bor.	Prvi krajec	22. ob 2.19
Č	5	sv. Caharija	Ščip	28. ob 17.12
*P	6	sv. Lenart		
S	7	sv. Engelbert		
N 8		Zahvalna		
P	9	sv. Teodor		
T	10	sv. Andrej Av.		
S	11	sv. Martin šk.		
Č	12	sv. Martin, pap.		
*P	13	sv. Stanislav		
S	14	sv. Jozafat		
N 15		sv. Leopold		
P	16	sv. Edmund		
T	17	sv. Gregorij		
S	18	sv. Odon		
Č	19	sv. Elizabeta		
*P	20	sv. Feliks		
S	21	Darovanje Mar. Dev.		
N 22		Sv. Cecilja		
P	23	sv. Klemen		
T	24	sv. Janez od kr.		
S	25	sv. Katarina		
Č	26	sv. Konrad		
*P	27	sv. Virgilij		
S	28	sv. Lukrecija		
N 29		Sv. Saturnin		
P	30	sv. Andrej		

NEDELJSKI EVANGELIJI

1. O davku cesarju (Mt. 22., 15.-21.)
2. Jezus obudi Jairovo hčer (Mt. 9., 18.-26.)
3. O gorčičnem semenu (Mt. 13., 31.-35.)
4. O razdejanju Jeruzalema (Mt. 24., 15.-35.)
5. O poslednji sodbi (Lk. 21., 25.-33.)

Do'gošt daeva :

Dan se skrčl od 10 ur
6 min. ut na 8 ur 58 min.

Vreme: v začetku de-
ževno, nato jasno in
mrzlo, nazadnje močno
zimsko.

Zapiski.

OPOZORILO

Kdor je na novo odprl trgovino, mora do 30. nesi overoviti teže in mere na občino.

December 31 dni

Mesec posvečen nebeškemu Detecu

T	1	sv. Natalija	Lunine spremene Zed. krajec 5. ob 19.20 Mlaj 14. ob 0.25 Prvi krajec 21. ob 12.30 Šćip 28. ob 5.0
S	2	sv. Bibiana	
Č	3	sv. Franč. Ksav.	
*P	4	sv. Barbara †	
S	5	sv. Saba	
N	6	Sv. Miklavž	
P	7	sv. Ambrož	<p style="text-align: center;">NEDELJSKI EVANGELIJI</p> <p>1. Janez Kr. v ječi (Mt. 11., 2.-10.) 2. Janez Kr. pričuje o Kristusu (Jan. 1., 19.-28.) 3. Janez Kr. poklican v prerokovanje (Lk. 3., 1.-6.) 4. Simeon in Ana (Lk. 2., 33.-40.)</p>
T	8	Brezmadežna	
S	9	sv. Peter Four.	
Č	10	lavrentanska M. B.	
*P	11	sv. Damaz	
S	12	sv. Maksencij	
N	13	Sv. Lucija	
P	14	sv. Spiro	
T	15	sv. Jernej	
†S	16	Kvatre	
Č	17	sv. Lazar	
††P	18	sv. Gracijan	
†S	19	sv. Favsta	
N	20	sv. Kristjan	
P	21	sv. Tomaž	<p style="text-align: center;">Dolgost dneva : Dan se skrči do 22. za 20 minut in zraste do 31. za 3 minute.</p> <p style="text-align: center;">Vreme ; od 1.-4. mrzlo in sneg, od 5.-12. deževno, nato surovo, ob koncu precej mrzlo.</p>
T	22	sv. Demetrij	
S	23	sv. Viktorija	
†Č	24	Adam in Eva	
P	25	Božič	
S	26	sv. Štefan	
N	27	Sv. Janez Ev.	
P	28	nedolžni otroci	
T	29	sv. Tomaž	
S	30	sv. David	
Č	31	sv. Silvester	

Zapiski.

OPOZORILO

Do 18. zadnji obrok davkov!
Zaproši za obnovo licence.

Posojilnice morajo predložiti računске za-
ključke, če so bili isti potrjeni najmanj pred tremi
meseci.

Pristojbine.

1. Poštne

	Tuzem- slvo	Inozem- slvo
Pisma, za vsakih 15 gr	0.50	
» za v Jugoslavijo, Češko, Rumunijo in Ogrsko do 20 gr		1.—
» za nadaljnih 20 gr		0.75
» za druge države		1.25
Dopisnice	0.30	0.60, 0.75
» v domačo občino ali vojakom	0.15	
» s plačanim odgovo- rom	0.60	
Razglednice,	0.30	0.75
» k vojakom	0.15	
Obvestila o rojstvu, poroki, smrti i.t.d.	0.15	0.20
Vzorci brez vrednosti do 100 gr	0.35	0.50
za vsakih 50 gr več	0.15	0.25
Trgovski računi do 15 gr, en list,	0.25	
Ekspresi, poleg običajne znam- ke še	1.25	2.50
Priporočeno, poleg običajne znamke še za pisma	1.25	1.50
Priporočeno, poleg običajne znamke še za razglednice	0.60	1.30
Povratnice (ricevute di ritorno)	0.50	1.25
Pošiljke na poštno-ležeče (fer- mo posta) poleg običajne pri- stojbine, še	0.15	
Povzetje (assegno), poleg pri- stojbine, še	0.50	0.80
Zračna pošta, pisma in dopis- nice do 15 gr	0.50	

	Tuzem- stvo	Inozem- stvo
Zavoji: do 1 kg	2.50	
» 1-3 kg	5.—	
» 3-5 kg	7.50	
» 5-10 kg	12.50	
Nujni zavoji: do 1 kg	7.50	
» » 1-3 kg	13.—	
» » 3-5 kg	22.50	
Nakaznice: (poleg tiskovine - 0.10):		
do L. 25	0.40	
L. 25-50	0.80	
L. 50-100	1.20	
L. 100-200	2.—	
za vsakih Lit. 100.— ali ulomek od L. 200.—	0.50	
vojakom do L. 25.—	0.20	
brzjavne poleg pristojbi- ne še	0.50	
največ do L. 1000.—		
Brzjavke, do 10 besed	2.—	
za vsako besedo nad 10 besed	0.25	
Beseda z več kot desetimi črkami se smatra že za dve.	0.25	
Brzjavke, nujne		3-kratna pristojb.

2.) Kolkovine :

na račune, sezname, pobolnice, potrdila in podobne listine : (od 10. okt. 1935 dalje) :

od L 1 — 100 . . Lit. 0.20

od L 100 — 3000 . . Lit. 1.—

od L 3000 — 300.000 za vsakih L. 1000

ali ulomek od L. 1000 L. 0.30,

Na računске izvlečke ali kopije, na priznalna
ali obremenilna pisma Lit. 0.50.

3.) **Promeine** (scambio)

Do L 100 za vsakih L. 20.— ali vlomek
L 0.50

Do L 1000 za vsakih L. 50. ali vlomek
L 1.25

nad L 1000 za vsakih L. 100.— ali vlomek
L 2.50

Ljubezen pa je najvišja . . .

Preberite to-le resnično zgodnico:

V vasici Taintraux v Vogezih se dviga spomenik, ki kaže judovskega duhovnika; spodaj pa je napis: vsi smo bratje.

Dogodbica je iz l. 1917., ko so morali Francozi pod hudim nemških ognjem bežati. Pod ruševinami je padel tudi domači župnik, Francoz. V zadnjih zdihljajih vidi iti mimo sebe črno oblečenega moža. Misleč, da je katoliški duhovnik, ga prosi, naj mu pritisne na umirajoče ustne križ. Neznavec res išče v smrtni nevarnosti, namesto da bi bežal, razpelo, je najde in je pritiska umirajočemu v poljub. Zdaci prihrumi težka granata in oba raznese.

Usmiljeni in junaški Samarijan je bil judovski rabin (duhoven), Nemeč.

Znesek		Izstavljene in plačljive v Italiji				Izst. in plačl. v inozem.		
od	do	za 1 mesec	za 4 mes.	4-6 mesec.	nad 6 ali in bianco	za 4 mesece	4-6 mesec.	nad 6 ali in bianco
—	200	0.50	0.50	0.50	0.90	0.20	0.50	0.50
200	400	0.50	0.50	0.90	1.70	0.30	0.50	0.90
400	600	0.60	0.70	1.30	2.50	0.40	0.70	1.30
600	800	0.60	0.90	1.70	3.30	0.50	0.90	1.70
800	1000	0.60	1.10	2.10	4.10	0.60	1.10	2.10
1000	2000	1.10	2.10	4.10	8.10	1.10	2.10	4.10
2000	3000	1.60	3.10	6.10	12.10	1.60	3.10	6.10
3000	4000	2.10	4.10	8.10	16.10	2.10	4.10	8.10
4000	5000	2.60	5.10	10.10	20.10	2.60	5.10	10.10
5000	6000	3.10	6.10	12.10	24.10	3.10	6.10	12.10
6000	7000	3.60	7.10	14.10	28.10	3.60	7.10	14.10
7000	8000	4.10	8.10	16.10	32.10	4.10	8.10	16.10
8000	9000	4.60	9.10	18.10	30.10	4.60	9.10	18.10
9000	10000	5.90	10.10	20.10	40.10	5.10	10.10	20.10
za vsakih 1000 lir več ali ulomek od 1000		0.60	1.10	2.10	4.10	0.60	1.10	2.10

HITRO RAČUNANJE OBRESTI

Obresna mera ‰	količnik	Obresna mera ‰	količnik
1/2	72000	4	9000
1	36000	4 1/2	8000
1 1/2	24000	5	7200
2	18000	6	6000
2 1/2	14400	7 1/2	4800
3	12000	8	4500

Razlaga: če hočeš hitro zračunati navadne obresti (ali trgovski popust) pomnoži kapital z dnevi, nato deli produkt s pripadajočim količnikom, na primer obresti od 527 lir po 2½% za 15 dni: $527 \times 15 = 7905$ — $7905 : 14400 = 0.546$, obresti znašajo L. 0.54 (0.55).

Tiranček: «Ali vaša Lojzka že kaj govori?»

«A, ne še, Pa tudi ni potreba; da le zavpije, pa ima, kar hoče.»

Prvič v šoli. «Mamica, kako zabitega učitelja imamo!»

«Kako to?»

«Saj ničesar sam ne ve. Venomer le sprašuje.»

Bo vrnil: «Mj posodite 20 lir; sem namreč zgubil denarnico.»

«Ali se vam to večkrat pripeti?»

Hm, hm... pa saj to ni nič hudega, ker imam v denarnici le redkokdaj kaj.»

MERE IN TEŽE.

Mere za dolžino.

Osnovna mera za dolžino je meter. 1 meter (m) = 10 decimetrov (dm) = 100 centimetrov (cm) = 1000 milimetrov (mm). En kilometer (km) = 1000 metrov.

1 seženj (klafter) = 1 m 89 cm 5 mm.

1 nemška milja = 7 km 500 m.

1 angleška milja = 1 km 524 m.

Mere za površino.

Osnovna mera za površino je štirjaški ali kvadratni meter. To je prostor, ki je 1 m dolg in 1 m širok.

Zemljišča se navadno računajo na are. 1 ar (a) obsega 100 štirjaških metrov (m^2) Hektar (ha) = 100 arov = 10.000 štirjaških metrov (na primer njiva, ki je 100 m dolga in 100 m široka).

Oral obsega 20-25 arov, t. j. 2000—2500 m^2 . En hektar = 4 do 5 oralov.

Mere za posode.

Posoda, ki je 1 dm dolga, 1 dm široka in 1 dm visoka, drži točno 1 liter (l). En l = 1 dm^3 (kubični decimeter).

1 hl = 100 litrov. — 1 deciliter (dl) = deseti del litra, 1 centiliter (cl) = stoti del litra.

1 kubični meter (m^3) vsebuje 10 hektolitrov.

Uteži.

Osnovna mera za težo je 1 gram (g). — 10 gramov = 1 dekaigram (dg). — 100 gramov = 1 kilogram (kg).

Decigram (dg) je deseti, centigram (cg) stoti, miligram (mg) pa tisoči del grama.

Kvintal ali stot ima 100 kilogramov. Tona ima 10 stotov ali 1000 kilogramov.

$$1 \text{ t} = 10 \text{ q} = 1000 \text{ kg.}$$

$$1 \text{ kg} = 100 \text{ dkg} = 1000 \text{ g.}$$

$$1 \text{ g} = 10 \text{ dg} = 100 \text{ cg} = 1000 \text{ mg.}$$

Mere za čas.

Osnovna mera za čas je 1 sekunda (1"). Minuta (1') ima 60 sekund. — 1 ura (1 h) ima 60 minut ali 3600 sekund. — 1 dan = 24 ur = 1440 minut = 86400 sekund.

RAZNE FIZIKALNE MERE.

1 HP = konjska sila = 75 kg-metrov, t. j. moč, ki vzdigne 75 kg v 1 sekundi 1 meter visoko, ali pa 7.5 kg 10 metrov visoko.

1 atmosfera je pritisk zračnega tlaka na zemljo v višini morske površine in znaša isti na vsak cm^2 1.033 kg.

1 volt označuje enoto elektro-motorske moči (nekako enak oni Danielovega elementa).

1 Ampère močan električni tok je oni, ki v 1 minuti izloči 19,73 miligramov bakra ali pa razvije 10.5 cm^2 pokalnega plina. (1 Ampère je malo več kakor 1 volt). Kiloampère = 1000 Ampère.

1 vat označuje ono delo, ki ga izvrši 1 Ampère močan tok elektro-motorske sile pri 1 voltu napetosti v eni sekundi. Kilovat je 1000 vat = 1.35 konjske sile. 1 konjska sila = 735 vatov.

1 kalorija je ona množina vročine, ki je potrebna, da se 1 kg vode segreje za 1 stopinjo Celzija.

TEŽA IN PREMER KOVANCEV

BAKRENI :

stotinke	5,	teža gr.	3.25,	premer mm	19.5
"	10,	"	5.04,	"	22.5

NIKELJ :

stotinke	20,	"	4,	"	21.5
"	50,	"	6,	"	24.5
lire	1,	"	8,	"	26.—
"	2,	"	10,	"	29.—

SREBRO :

lire	5,	"	5,	"	23.—
"	10,	"	10,	"	27.—
"	20,	"	15,	"	35.5

TEŽA 1 m³ ali 1 litra

vode	kg	1
ledu	"	0.910
alkohola	"	0.800
olja	"	0.900
vina	"	0.975
tolšče	"	0.930
bencine	"	0.725
mineralnega olja	"	0.900

Nova služkinja. «Ste menjali zlatim ribicam vodo?»

«Saj ni potreba. Tiste od včeraj še niso popile.»

KAKO RAČUNAŠ HLODE V KUBIKE ?

Razlaga: Poglej tabelo na sosednji strani!

V vsakem predelčku je premer (P) povprek v sredini merjena širokost okroglega lesa v centimetrih, spodnja številka je temu odgovarjajoči ključ (K). Kubična vsebina se najde na podlagi sledečega pravila:

$$V = \frac{D \text{ krat } K}{10.000}$$

to se pravi: dolžost (D) debla v metrih se pomnoži z onim številom (ključem), ki odgovarja premeru debla, in dobljeni znesek se deli z 10.000.

Primer: dolžost debla je osem metrov, premer meri 47 cm. poišče se torej v tabeli število (ključ), ki odgovarja 47, t. j. 1735, kubična vsebina je tedaj: 8 krat 1735 = 13.880.

nato deli 13.880 z 10.000 in najdeš 1.300 m³.

Prvič v hotelu. Janezek bere na steni: natararju pozvoniš enkrat, sobarici dvakrat, slugi trikrat. To mu ne gre v glovo in vpraša: «Atek, ali je sluga najbolj gluha od vseh?»

«Ti je dala roko?»

«Da, ampak po obrazu.»

«Kako pa to? — Saj ste pred par dnevi vendar priznali svojo krivdo.»

«Da, da, toda danes me je odvetnik prepričal, da sem nedolžen.»

NASVETI ZA HIŠO IN DOM.

Za gospodarja.

DOMAČI OCET.

Imam oprešane tropine grozdja, oprešane tropine sadnega vina, nalil sem primerno množino vode na tropine, pa se mi noče skisati. Kje tiči vzrok?

Predvsem pomni, da se skisa samo taka tekočina, ki ima v sebi kaj alkohola. Voda se ne skisa, temveč usmradi. Skisanje pomeni, da se alkohol v tekočini spremeni v očetno kislino. Zato pa mora imeti tekočina primerno množino alkohola, najbolje okoli 6%.

Skisanje pospešiš, če imaš tekočino v kislem sodu, drugače dodaj malo pristnega kisa. Potem pa drži sod s tekočino v primerno toplem prostoru, najbolje pri 25 do 30 stopinjah toplote. Seveda ne sme biti čez dan okoli soda zelo toplo, ponoči pa hladno in narobe. Skisanje povzročajo namreč mala živa bitja, takoimenovane očetne glivice. Če je prehladno, te glivice ne morejo delovati; pri hudem mrazu umrejo, ravno tako kot pri hudi vročini.

Marsikdo si misli, da bo pospešil skisanje, če doda tekočini čiste očetne kisline, kot se dobi v drogerijah. To ni pravilno in celo škodljivo, ker čista očetna kislina zamori glivice-bakterije, ki bi morale spremeniti alkohol v očetno kislino. Drogerijska očetna kislina je namreč pridobljena iz

lesa in sicer čistim kemičnim potom, dočim morajo sodelovati pri kisanju alkohola živa bitja. Čista očetna kislina (kot se dobi v drogerijah) kakor tudi s tako kislino napravljeni kis, sta zdravju škodljiva.

PREMRZNJEN — SLADEK KROMPIR.

Če pade v krompirjevi shrambi toplota na dve stopinji pod ničlo, krompir sicer še ne zmrzne, pač pa postane nekam neprijetno sladek: škrob v krompirju se je spremenil v sladkor. Predno rabiš tak krompir, deni ga za nekaj dni v sobo ali v kuhinjo na topel prostor (okoli 20 stopinj toplote) in izgubil bo sladek okus.

KOSTANJ CEPIŠ

v piščal, skoro bolje pa je, če ga cepiš v mesecu maju na kožo (pod lubad). Cepiči seveda ne smejo biti sveže rezani, temveč nabrani že v zimskem času in shranjeni v pesku ali zakopani v zemlji. Sploh je treba že pozimi narezati cepičev za pomladno cepljenje in to za vse vrste sadnega drevja.

PREZIMOVANJE DALIJ ALI GEORGINJ.

Ko jesenska slana opari večkrat zapored listje, porežemo stebela kakih 10 cm nad zemljo. Potem privzdigni z močno lopato gomolje iz zemlje, otresi jih, kolikor se da, nato pa jih nesi na zračen in suh prostor, kjer jih obrni tako, da se zemlja okoli gomoljev popolnoma osuši. Nato otresi to zemljo in spravi gomolje na suh prostor, kjer ne zmrzuje. Dobro storiš, če jih zakoplješ v prav suh pesek ali v suho žaganje.

SOLJENJE MESA.

«Kako ohraniš prašičje meso največ časa sveže, tudi leto dni.»

«Eh, če pustiš prašiča živega».

To je res, a s tem nam ni pomagano, ker prašiča je le treba zaklati in njegovo meso shraniti, da bo kaj za v ječmenček ali mineštro.

Priporočljiv način soljenja je sledeči:

Ko je meso zaklane živali dobro ohlajeno in razkosano, vzemi na vsakih 50 kg mesa po 3 kg soli, 3 dkg solitra, 20 dkg sladkorja, 2 žlici popra, 2 žlici brinjevih jagod ter nekaj česna in kumne (kimla). Vse to stolčeš in pomešaš s soljo, solitrom in sladkorjem. Od te mešanice vzemi 2/3 in nadrgni z njo vsak posamezni kos. Meso položi na desko in drgni s soljo toliko časa, da meso postane vlažno. Posebno temeljito moraš drgniti velike kose, kakor gnjati (čitaj: pršut) in plečeta pri kosti. Najbolje je, ako z nožem napraviš pri kosti odprtino, v katero nasuješ soli. Nato potrosi s soljo dno primerne kadi in vlagaj kose prav na tesno.

Tako nasoljeno meso pusti nekaj dni ležati, da se vsoli, nato ga polij s slano vodo ali slanico, katero si pripraviš na sledeči način:

Ostali tretjini solne mešanice dodaj nekoliko lovorjevih lističev in kuhaj jo eno uro. Na vsak kilogram solne mešanice vzemi 6 litrov vode. Meso v kadi polij s popolnoma ohlajeno slanico, ki mora pokriti meso čez in čez. Meso v kadi mora biti obteženo: po mesu pogrni čist prticek in obteži ga z opranim kamenjem.

Soljenje mesa naj se vrši vedno v zračnem, a mrzlem prostoru in nikdar ne v toplem in zaduhlem.

Manjši kosi so osoljeni v 10 dneh in navadno zadostuje ena slanica. Večje kose moraš po 10 dneh preložiti; soljenje teh traja 4 do 5 tednov. Če se bi začela slanica gostiti ali bi dobila neprijeten okus, jo moraš takoj odstraniti in skuhati novo ter meso zopet politi.

Tako osoljene kose potem prekadiš.

Konec brejosti

ako je začetek	nastopi pri			
	svinji	ovci	kravi	kobili
januarja 1	aprila 23	junija 4	oktobra 8	decbra 2
" 15	maja 7	" 18	" 22	" 16
" 30	" 21	julija 3	novbra 5	" 31
februar 5	" 28	" 9	" 12	januarja 6
" 15	junija 7	" 19	" 22	" 16
" 25	" 17	" 29	decbra 2	" 26
marca 1	" 21	avgusta 2	" 6	" 30
" 10	" 30	" 11	" 15	februar 8
" 20	julija 10	" 21	" 23	" 18
aprila 1	" 22	septbra 2	januarja 6	marc 1
" 10	" 31	" 11	" 14	" 11
" 20	avgusta 10	" 21	" 25	" 21
maja 1	" 21	oktobra 2	februar 5	aprila 1
" 10	" 30	" 11	" 14	" 10
" 20	septbra 9	" 21	" 24	" 20
" 30	" 19	" 31	marca 3	" 30
junija 10	" 30	novbra 11	" 17	maja 11
" 20	oktobra 10	" 21	" 21	" 21
" 30	" 20	decbra 1	aprila 6	" 31
julija 10	" 30	" 11	" 16	junija 10
" 20	novbra 9	" 21	" 26	" 20
" 30	" 14	" 26	maja 1	" 25
avgusta 1	" 21	januarja 1	" 8	julija 2
" 10	" 30	" 11	" 17	" 11
" 20	decbra 10	" 21	" 27	" 21
" 25	" 15	" 26	junija 1	" 26
septbra 1	" 22	februar 2	" 8	avgusta 2
" 10	" 31	" 11	" 17	" 11
" 20	januarja 10	" 21	" 27	" 21
" 30	" 20	marca 3	julija 7	" 31
oktobra 5	" 25	" 8	" 12	septbra 5
" 15	februar 4	" 18	" 22	" 15
" 25	" 14	" 28	avgusta 1	" 25
novbra 1	" 21	aprila 4	" 8	oktobra 2
" 10	marca 2	" 13	" 17	" 11
" 20	" 12	" 23	" 27	" 21
" 30	" 22	maja 3	septbra 6	" 31
decbra 10	aprila 1	" 13	" 16	novbra 10
" 20	" 11	" 23	" 26	" 20
" 25	" 16	" 28	oktobra 1	" 25
" 31	" 21	junija 2	" 7	" 30

Za gospodinje.

Rezine sladčic ohraniš po par dni sveže, če jih položiš v pločevinasto škatljo. Vanjo deni par rezin jabolk ali surovega krompirja.

Mera za sol. Koliko je jeze in slabega teka, če je jed preslana ali preplehka! Vedi, da je potreba za 1 liter juhe 8 gramov soli, za 1 kg mesa pa 5 gramov.

Dobro juho skuhaš, ako pristaviš meso v mrzli vodi; dobro meso ti pa ostane, ako je deneš kuhati v vrelo vodo.

Žamet postane kot nov, če ga držiš nad loncem vrele vode. Para, ki gre skozi to blago, povzroči, da se posamezne kocine zravnajo.

Klobuk iz klobučevine, ki je bil na dežju, moraš takoj popraviti na sledeči način: na mokra mesta pritiskaj pivni papir tako dolgo, da se posušijo. Potem ne ostanejo grdi madeži.

Slamnike iz temne slame osnažiš najbolje s cunjno namočeno v petroleju. Če so pa svetle barve, zmešaj malo limone in čistega žvepla; s to mešanico drgni umazana mesta.

Pohišstvo osvetliš s cunjno namočeno v raztopini olja in alkohola, vsakega pol. Nato drgni s suknenom krpo.

Marmor osnažiš s tem, da potrosiš na umazana mesta pomice in drgneš s kisom. Nato izplakneš z vodo.

Rja zgine z železa, če namažeš rjaste madeže z oljčnim oljem. Čez dva dni pa zdrgneš z živim apnom zdrobljenih v prah.

Limone ohraniš po par mesecev sveže, če jih vložiš v zemeljno posodo in jo naliješ s čisto vodo. Vodo moraš menjati vsaj vsakih osem dni.

Zmrznjen krompir lahko uporabiš, ako ga olupiš in ga ves dan pustiš v vodi. Vodo menjaj vsakih pet ur.

Žaltava slanina postane zopet dobra, če jo dobro opereš v vroči vodi, v kateri si raztopila žličko soda-bikarbonata, nato jo pa izplakneš z vodo in kisom.

Paradižnike zelo lahko olupiš, če jih prej za par minut položiš v vrelo vodo.

Cvetlice ostanejo v posodah dalje časa sveže, če deneš v vodo žlico soli.

Peč za peko je prevroča! Treba jo je brž ohladiti, da se jed lepo speče. To dosežeš v dveh minutah, če deneš v peč lonec mrzle vode.

Mleko se ohrani bolj sveže, če je zvečer zliješ v plitvo in široko posodo; dodaj ščepec soli.

Za zimske večere.

1. Dva jezdeca sta počivala pod palmom v puščavi. Kameli sta stikali za bornim zelenjem. Pa reče prvi: «Dajva za stavo pojezditi do bližnje oaze; kda bo prvi». Sprejeto! Domenita pa se pobratina, da bodi zmagá tistega, čigar kamela bo zadnja pridirjala.

Tedaj pride mimo derviš in vsakemu nekaj pošepče v uho. Nakrat sta oba v sedlu in v diru. Na cilju se je pa izkazalo, da je prvi došlec zmagovalec čeprav je bilo sporazumljeno, da bo zmagal tisti, čigar zadnja pride.

Ugani, kaj jima je derviš šepetal v uho?

(«Zamenjaj svojo kamelo s tovarišjevo in diraj kar moreš!»)

PAR ZA SMEH.

F. Milčinski

Strah je dobra reč.

Dva brata sta drvarila v gozdu. Poleti je bilo in vroče. Ožejala sta se.

Pa stopita v dolinico, ob njenem koncu je bil mrzel studenec, tesno je bil zaграjen ob straneh s skalami, da ni moglo sonce do njeга — zato mu je bila voda hladna. Prvi brat je bil drobne glave, legel je in se napil do mile volje. Potem se je umaknil bratu, ta je imel bučo široko, ušesi košati, težje mu je šlo, da jo je stisnil do vode. Pa ko se je napil, mu nesrečna buča ni mogla nazaj, košati ušesi sta se mu bili zağızdili za kamenito steno.

Napenjal se je in jokavo stokal: «Ojoj, ojoj.» Brat je bil nevoljen in mu je prigovarjal: «Korajžen bodi. Če ti je šla betica noter, bo šla tudi ven — ta čas se ti ni poredila. Kar butni kvišku.»

Oni pa se je bal za svoja žlahtna ušesa, da se mu ne bi potrgala, in prelepo je prosil brata, naj se ga usmili, ojoj, ojoj, urno naj stopi domov po pomoč in orodje, da bodo ob strani odkrušili skalo in pomagali glavi iz stiske.

«Sram te bodi — šlapa si,» se je zakregal brat. «Naj pa bo in grem. Toda pazi, v tej hosti so volkovi. Če bo prišla mrcina, varuj se in kriči, da te ne uğızne.»

«Križana nebesa» je zajavkal oni, «kako naj spoznam da je volk, ko imam glavo v luknji in nič ne vidim?»

«Mrzel gobec ima», ga pouči brat, «hitro ga boš spoznal, ko se te bo dotaknil.» Brat se požuri kakor da hiti domov. Toda stopil je le po sekiro in se takoj vrnil na tihem k studencu.

Oni je slej ko prej ležal klaverno s trebuhom na tleh, z glavo v skalnati pasti in premilo je ječal: «Joj, ojoj, joj ojoj. Kaj bo. Kaj bo.» Hlače pa je imel vzd raztrgane.

Brata s sekiro je dražila mehkužnost onega, Neslišno se je priplazil tiko do nje, gola koža se mu je svetila iz hlač, pa mu je rahlo pritisnil nanjo mrzlo uho sekire.

Pa je oni neusmiljeno zarjul: «Volk, pomagajte, volk,» in je na vso moč mahnil z glavo kvišku. Pa je bila glava že tisti hip rešena iz precepa — le ušesi sta pustili malo kože skalini za spomin.

O, včasih je strah tisti, ki da korajžo.

Pridiga gospoda Primoža.

V neki fari tam na meji so bili ljudje bolj mlačni za božjo reč, za cerkev niso dosti marali, najmanj za pridigo in so med pridigo rajši pod lipo ležali za cerkvijo ali posedali po grobeh, župnik pa je lahko oznanjal božjo besedo praznim klopem. Ime mu je bilo Primož in se je pisal za Konteta.

Pa se je neko nedeljo baš pred pridigo vlila ploha, ta ploha je pomagala, da se je cerkev napolnila z verniki. Všečno to priliko je župnik porabil, pa je svojo pridigo končal takole:

«Preljubi moji farmani! Prosil sem ljubega Boga in vas je res s ploho napodil v cerkev, da po-

slušate moje besede. Kaj vam povem — grdo ste zanikarni za božjo reč! Mar se ne bojite Boga? Še mene je strah, ko bom moral za vas odgovarjati gospodu Bogu. Prišel bo sodni dan, rompom, in me bo vprašal gospod Bog: «Primož Konte, kje so tvoje ovce, da jih ne vidim na svoji desni strani. Kako si opravljal svojo pastirsko službo?» Kaj naj tedaj odgovorim gospodu Bogu? Odgovoriti bom moral in bom odgovoril in mi preljudbi farmani ne smete zameriti, ker ste sami krivi, da ne bom mogel odgovoriti drugače: «Gospod Bog», bom rekel, «nobene ovce nimam v fari, prav nobene, samo kozle imam in jarce — amen.»

Ni spal.

Ne vem, katero nedeljo je bilo, pa je naneslo, da je s prižnice razkladal župnik Kristusovo trpljenje. Med verniki v cerkvi je sedel tudi lovec Šimen, bil je jako včerajšnji, pa je med pridigo zadremal.

Baš tedaj je župnik pravil s povzdignjenim glasom, kako je Jezus na Oljski gori svaril učence: «Čujte in molite, da ne zaidete v skušnjavo!» In ko je Petra videl spečega, da ga je pozval: «Šimen, ali spiš?»

Pa je sosed v klopi dregnil lovca Šimna — preglasno je smrčal lovec. Šimen se je vzdramil, pa so mu v ušesih zvenele zadnje besede: «Šimen, ali spiš?» Mislil je, da veljajo njemu. Pa ga je bilo sram pred vso faro in zamalo se mu je zdelo, pa se je glasno zakregal: «Figo spim, Kristovo trpljenje premišljudem.»

